



ЕВАНГЕЛСКО ПЕРІОДИЧЕСКО СПИСАНІЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ. МАРТЪ, 1867.

БРОЙ 3.

СИЛЫ И ЗНАМЕНІЯ.

(Продълженіе отъ 11-й брой на II год.)

Отъ прѣдрѣчени-тъ явно станѣ, че Апостоли-тъ като правяхъ чудеса възбуждахъ вниманіе-то и привличахъ слышаніе-то на чловѣцы-тъ. А тѣзи чудодѣянїя, както и онѣзи що повѣстувать че е направилъ Иисусъ, или неоспоримы трѣба да сѣ были, или никога не быхъ ся повѣрували; понеже нужда е да го припомнимъ че ся дѣйствувахъ между непрїатели обладаны отъ най силны-тъ прѣдразсѣдки противъ Апостолы-тъ. Ако, на примѣръ, ся разнесеше рѣчь, че Апостолы-тъ сѣ чудо исцѣлявали болны, но така щото да остане нѣкое сумнѣніе или въ това да ли наистинѣ е станѣло исцѣленіе-то, или да ли е станѣло по единъ чрѣзестественъ начинъ, — едно какво годѣ таквъ сумнѣніе бѣ доста да заключи противу тѣхъ уши-тъ на чловѣцы-тъ.

А освѣтъ това, чудеса-та трѣбаше да бѣдѣтъ и толкозъ многочисленны и толкозъ многообразны, щото да надминува тѣзи които общо ся отдавахъ на силы-тъ на магесницы-тъ. Понеже, както ся вижда, повече-то сѣ были на мѣнїе, че магесницы-тъ можахъ да вършатъ нѣкои чудеса, но пакъ не всякаквы. А наистинѣ исторически ни ся казува че Иисусъ не само исцѣляваше хромы, и слѣпы, и

болны, нѣкои като бѣхъ при него, а нѣкои като ги нѣмаше при него, мѣжїе, жены и дѣца, но и мъртвы въскреси, нахрани множество чловѣцы съ малко хлѣбове, утиши вѣтрове-тъ и вълны-тъ сѣ повелѣніе-то си, изсуши дърво съ думѣ-тъ си, прѣложи водѣ на вино, и дрѣ. А всичко това станѣ като спихоженіе нужно на тогашнѣ-тъ немощъ на чловѣческый-тъ умъ. Не заключавахъ отведнѣжъ, че Той трѣба да е истинный пророкъ отъ едно само чудодѣянїе; но казувахъ, “Христосъ когато дойде, повече ли чудеса ще направи отъ тѣзи които тойзи стори? (Іоан. 7; 31.) Така рече и Никодимъ, не, “Никой не може да прави знаменїя;” но “Никой не може да прави тѣзи знаменїя, които ты правишь, ако да не е Богъ съ него.” (Іоан. 3; 2.) И ученицы-тъ, които бѣхъ видѣли толкози чудесны исцѣленїя, смаяхъ ся като видѣхъ че и на бурї-тъ владѣаше Иисусъ. “Какъль е тойзи, че и вѣтрове-тъ и море-то го послушувать!” (Мат. 8; 27.)

Сѣщо-то разнообразїе намѣрувамы и въ апостолскы-тъ и въ тѣзи на другы-тъ Христїаны по онова врѣме чудодѣйственны дарованїя, както можешъ да видишь въ 1 Кор. 12, и другагѣ. А нужно е и да пригледанъ, че не бы благодарило духове-тъ на чловѣцы-тъ просто да видятъ само нѣкое чудно събытіе, ако да

не бѣше явно че Апостоли-тѣ го правятъ като знаменіе, което да свидѣлствува тѣхно-то отъ Бога посланіе. Невъзможно бы было, като ся намѣрватъ въ срѣдъ неприятели, да ся воспользуютъ отъ нѣкое редко събитіе което да нарекають чудо, и да го истолкуватъ нѣкакъ отъ кѣмъ своитѣ претенціи.

Наистинѣ това е многажды ставало за потвържденіе на нѣкоякъ религіѣ или догмѣ, пріетъ вече, или съгласиѣ съ наклонности-тѣ на народа. Язычници-тѣ на радо сърдце отдавахъ какво и да е чудесно нѣщо на чрѣзестественно-то посрѣдствованіе на Дія или на другъ богъ или богинѣ.

За право, всякога ся намѣрватъ чело-вѣци които наричатъ чудеса какво и да е чудесно прилучваніе, и даже тѣкуватъ го споредъ идеи-тѣ и прѣдразсѣдкы-тѣ си. Ако да ся избави нѣкой отъ потъване на корабъ или отъ друго нѣкое прѣмѣждіе съ нѣкой достозаблѣжителенъ начинъ, мнозина казуватъ че чрѣзъ чудо ся избавилъ. Или ако нѣкой изгуби животъ-тъ си чудесно нѣкакъ, или ако нѣкое съ-заклѣтіе ся открие нѣкакъ си любопытно, или, въ кѣсо да речемъ, ако ся случи нѣщо извънредно, намѣрватъ ся мнозина които изведиѣ казуватъ това е чудо, или чрѣзестественно посрѣдствованіе, и бѣ-лѣгъ на божественно благоволеніе или не-годование.

Но твърдѣ е смѣло да ся изражавамы така нѣкакъ; а още и насилувамы законъ-тъ на Христіанскѣ-тѣ любовь, когато казувамы че една внезапна смърть или една голѣма скръбъ на нѣкого си случила му ся е отъ чудо за наказаніе нему. Това изправихъ Мелитскы-тѣ жители кѣмъ Апостола Павла, когато видѣхъ ехиднѣ-тѣ виснѣхъ о ракъ-тъ му, и заключавахъ че трѣба да е убица прѣслѣдуванъ отъ божественно-то мыщеніе дѣян. 28; 3, 4. За такѣмъ немилостивѣ смѣлость изобличава Господъ нашъ въ Лукъ 13; 2, 3. Мелитскы-тѣ жители бѣхъ неучени идоло-поклонници; но ный които имамы повече знанія, трѣба и поправо да сѣдимъ. Ле-сно можешъ да разберешъ съ малко по-размысляваніе, че едно просто извънредно прилучваніе, не показува нищо отъ само себе си; но когато нѣкой *направи* нѣщо което надминува чело-вѣческѣ-тѣ силѣ, или *прѣдрече* нѣщо което надми-

нува чело-вѣческо-то прѣдвижданіе, и на-прави това като свидѣтельство за идваніе-то си отъ Бога, тогазъ и само тогазъ собственно ся казува че приноси нѣкое чрѣзестественно или чрѣзъ чудо доказа-телство. За това и тѣзи които Исусъ и Апостоли-тѣ правяхъ ся наричатъ въ Св. Писаніе (както и наистинѣ сѣ были) не само *силы*, но и *знаменія*; сирѣчь *дока-зательства* чрѣзъ чудо. (Марк. 16; 20)

На примѣръ, това дѣто да прѣстане от-ведиѣ една силна буря и да послѣдува съвършенна тишина е чудесно, но отъ само себе си нищо не показва. Но когато ученици-тѣ чухъ Исуса че повелѣва и запрѣтѣва на вѣтръ-тъ и на вълны-тѣ, които и тутакси ся утишихъ, право смислихъ това като *значеніе* че Богъ бѣ-ше съ него. (Мат. 8; 26.) Също така и това дѣто да ся съживи внезапно и да възкрѣсне това което ся види като мър-тво е наистинѣ чудесно; но отъ само се-бе си е просто чудо. Но когато Исусъ рече на Іаирово-то чедо (Лук. 8; 54) и на сынъ-тъ на Наинскѣ-тѣ вдовицѣ, да въз-крѣснѣтъ, и всякой отъ тѣхъ наистинѣ възкрѣснѣ споредъ думѣ-тъ му, това ста-на доказателство за божественно-то му посланіе. Тѣ бѣхъ отъ дѣла та, които, както рече, свидѣлствувахъ за Него. Пакъ, ако нѣкой, като ся противи на единъ особенъ религіѣ нѣ ересь или системѣ, изгуби внезапно зрѣніе-то си, смѣло бы было да речемъ тутакси че е былъ о-слѣпенъ за наказаніе. Но когато Апостолъ Павелъ изобличи Елима, и му обади че ракъ-та Господня бѣше на него и че щѣше да ослѣпѣе, и тутакси тъмнина нападна на него. (Дѣян. 13; 10, 11.) Рим-лянинъ-тъ исправникъ възмѣ това като знаменіе, и слѣдователно повѣрувахъ въ това което Павелъ учеше.

Въ кѣсо да кажемъ, каквото и да е чу-дно нѣщо тогази (и тогазъ само е) чрѣз-естественно знаменіе, когато го *върши* или прѣдказва нѣкой по начинъ който надминува чело-вѣческѣ-тѣ силѣ, и го пра-ви свидѣтельство на истинѣ-тъ за това что казва. А това праведно може да ся изыска отъ всякого който бы наричалъ се-бе си Апостолъ отъ небе-то. Защото, ако бы дошелъ при тебе нѣкой си чужденецъ който да казва че носи нѣкое извѣстіе отъ единъ твой пріятель, естествено ты бы очакувалъ да ти покаже рѣкописъ-тъ на

онзи пріятель или другъ нѣкой такъвъ бѣлъгъ, за доказательство че е наистинѣхъ проводенъ. Сѣщо така и когато дойде нѣкой въ нашѣ-тѣ столицѣхъ като посланикъ отъ другѣхъ нѣкойхъ странѣхъ, изыскува ся най напърѣдъ да прѣдстави *повѣрителны-тъ си писма*, както ги наричатъ; сирѣчь писма, които да показувать че не е лъжець, но е наистинѣхъ посланикъ. Сѣщо така е право да изыкуваме отъ тѣзи които ся показувать че носятъ извѣстіе направо отъ себе-то, щото да ни посочувать *повѣрителны-тъ си*; сирѣчь такъвыхъ чрѣзестественны силы, какъвы-то само Богъ можаше да извърши, като знаменіе или бѣлъгъ доказателствъ на истинство-то за божественно-то имъ посланіе.

Но това правило много пѣти не изгледувать легковѣрци-тѣ и суевѣрци-тѣ, и готови сѣхъ да истълкуватъ като чрѣзестественно знаменіе всяко редко прилучваніе, както побѣда, или гладъ, или бурѣхъ, или внезапно оздравуваніе, или други такъвыхъ, когато ся тълкуватъ така щото да съгласувать съ прѣдразсѣдки-тѣ имъ и религіозно-то вѣруваніе, къмъ което вече сѣхъ наклонни. Но такъвыхъ прѣдразсѣдки Апостоли-тѣ за себе си не памѣрихъ. Никога не бы имъ ся простило да истълкуватъ по свой си начинъ нѣкое чудесно прилучваніе. Напротивъ, всичко-то суевѣрно легковѣріе на народа имъ бѣше противно. И вмѣсто на радо сърце да выкатъ челоуѣци-тѣ чудо, когато ся случаваше нѣщо чудесно, и да го тълкуватъ въ угода на Христіанство-то, Апостоли-тѣ памѣрихъ най легковѣрны-тѣ да отдавать Христіанскы-тѣ чудеса повече на магиѣ.

И тѣй за да направятъ прозилиты, или да ги сторятъ само да ги слушать, нужно бѣ да покажатъ (както Писаніе-то ни казва че сѣхъ показали) много силы дѣла, явно вършени като знаменія на Апостолѣ.

ВѢТХЫЙ И НОВЫЙ ЗАВѢТЪ ВЪ ФРАНЦІИ.

На 1833, настоятель-тъ на народны-тѣ училища въ Францїи, членъ на царскы-тъ Совѣтъ, разсѣди за много нуждно и потребно да земѣтъ дѣца-та отъ това царство Христіанско ученіе, за това и поиска отъ Британско-то Библійско Общество 40,000 экземпляра отъ Новый Завѣтъ, които ся подарихъ. На 1834 раздадохъ ся по училища-та 239 Библіи, и 23,683 отъ Но-

вый Завѣтъ; а на 1835 14,560 экземпляра отъ Новый Завѣтъ. На 1836 раздадохъ ся въ Францїи 164,990 экземпляра отъ Свято-то Писаніе, които ся и прочитахъ пространно. Слѣдствие-то на прочитаніе-то на Св. Писаніе, произведе голѣмо намаленіе на прѣстѣпленія-та. — Както казахмы погорѣ, въ разстояніе на три години раздадохъ ся въ училища-та на Францїи около 80,000 экземпляра отъ Новый Завѣтъ. И отъ тогава постепенно, то ся е умножавало така щото освѣтъ двѣ-тѣ Французскы общества, които раздавать голѣмо едно число экземпляры отъ Новый и Вѣтхый Завѣтъ, число-то което Англійско-то общество до 1866 е раздавало въ Францїи възлѣзва до 5,099,183 экземпляра. Голѣмо добро може нѣкой да чака отъ прочитаніе то на Свято-то Писаніе въ училища-та. Давидъ пыта, “Какъ ще чисти младый-тъ пѣтъ-тъ си?” и отговаря, “Съ упазваніе-то на Божїи-тѣ думы.”

ОБЩЕСТВА ЗА ВЪЗДѢРЖАНІЕ.

“Може да знаешь,” говори Корай въ единъ отъ разговоры-тѣ си, “че общій-тъ народъ на Англоамериканцы-тѣ е наслѣдувалъ одъ прѣродители-тѣ си Англійцы гибелно-то злоупотрѣбленіе на опивательны-тѣ питія. Прѣгледано е, че това злоупотрѣбленіе, освѣтъ тѣлесны-тѣ болести и прѣдвѣрменны-тѣ смърти, поврѣди и нравы-тѣ на народа, и слѣдовательно устрашаваше да прѣвърне най сетиѣхъ и дѣржавѣхъ-тѣ. Само въ единъ отъ двадесеть и четири-тѣ области, въ Новіоркѣ, три-тѣ четвъртины отъ сѣдимы-тѣ въ сѣдилищата, всякъ годинѣхъ около 5000 прѣстѣпленія происхождахъ отъ пїанство-то. Благоразумни-тѣ граждане отъ тѣхъ область като ся стараяхъ да спрѣтъ тѣхъ только голѣмѣхъ поврѣдѣхъ, измыслихъ да съставятъ наречено-то общество на Въздѣржаніе, на което членове-тѣ ся задѣлжавать да ся отдалечавать тѣхъ пѣрви отъ опивательны питія послѣ да учатъ като разсѣвають чрѣзъ книгопечатаніе-то наставленія за отдалеченіе отъ тѣхъ питія. По подражаніе на това спасително общество съставихъ ся и въ другы-тѣ мѣста тѣхъ зоименны общества които на 1829-то лѣто бѣхъ станѣли повече отъ хылядо, съ надеждѣхъ или повече съ увѣреніе, че ще истрѣгнѣтъ изъ корень безчестнѣхъ-тѣ страсть

на п'янство-то, както думаше и ся хвалити единъ отъ Каролинскы-тъ граждани: "Намѣрихмы боздоганъ-тъ на Ираклея, съ който, ако ще Богъ, ще побѣдимъ лажъ-тъ на невъздържаніе-то."

Първо-то общество за въздържаніе ся състави въ начало-то на 1826, не въ областъ-тъ на Новіоркъ, както казва Корай, но въ градъ-тъ Бостонъ, отъ малцина нѣкои честны Христіане. Оуѣзи дѣто поставихъ това събрание избрахъ първо шестнадесетъ члена да го наредятъ, отъ които седмина бѣхъ священници, четирима законници, двама лѣкари и трима търговци. Намѣреніе-то на общество-то изъ начало бѣ цѣло прѣставаніе отъ употрѣбленіе на опивателны питія. А що извърши чрѣзъ печатаніе-то и чрѣзъ проповѣданіе-то дѣйствително-то челоуѣколюбіе отъ малко лица, види ся отъ слѣдующы-тъ малко редове прѣведени отъ издадено-то на 1835 осмоготишно обнародованіе на съдружество-то.

Въ Съединены-тъ държавы два миліона хора напусихъ употрѣбленіе-то на опивателны питія; установихъ ся повече отъ 8000 общества за въздържаніе, които съдържаватъ, както ся смѣта, повече отъ 1,500,000 членове; затворихъ ся повече отъ 4,000 ракъджійници, и повече отъ 8,000 търговци прѣстаняхъ да продаватъ спиртовиты питія, и много отъ тѣхъ прѣстаняхъ да продаватъ какъвъ и да е видъ опивателны питія; повече отъ 1,200 кораби отплувахъ отъ наши-тъ пристанища безъ спрѣгове, и повече отъ 12,000 п'яницы ся уцѣломудрихъ.

Но дѣйствіе-то на общество-то ся распространи на далечъ, и вѣнъ отъ Америкъ. Въ Іулія на 1834, общества-та за въздържаніе въ Великъ Британіѣ имаша 150,000 членове. Въ Свѣтъ-тъ на депутаты-тъ бѣше опрѣдѣлена една комиссія да издири распространіе-то, причины-тъ и слѣдствия-та на п'янство-то; за да ся увѣри, да ли ще могатъ да ся зематъ законоположителны нѣкои мѣрки за възбраненіе на продълженіе-то и распространіе-то на единъ толко голѣмъ народъ поврѣдъ. Комиссія-та, като за сѣдава повече отъ двадесетъ дни, и зѣ отвѣты отъ различни лица въ повече отъ 4,000 питанія, направи на Свѣтъ-тъ длъгъ единъ и изряденъ рапортъ, който напечатанъ разнесе ся по всички-то царство.

Още и въ Швеціѣ ся установихъ многочисленны общества за въздържаніе. На 1834 обнародва ся тамъ едно достохвално списаніе, въ което ся показва много ясно, че отъ прѣставаніе-то на невъздържаніе-то зависи благополучіе-то, а може бы и само-то съществованіе на Шведскы-тъ народъ. "Въ земѣ дѣто има три миліона свѣтъ," дума писатель-тъ, "има 170,000 ракъджійници; и иждиваватъ ся на годишъ-тъ 45,078,427 галона *) (почти 118,500,000 омы) спиртъ; за които плащатъ иждивители-тъ около 65,000,000 таллира директн! Толок голѣма и толко скѣпощина рѣка отъ спиртъ минува за единъ годишъ прѣзъ Шведскы-тъ гѣрла, — отъ спиртъ, който, споредъ искусны-тъ лѣкари и естествословцы на най просвѣщенны-тъ народы, не съдържава нито единъ най малкъ часть отъ хранително същество.

Свидѣтелства отъ Свято-то Писаніе противу невъздържаніе-то и п'янство-то.

За упориты и п'яницы сынове Богъ заповѣдува на родители-тъ Евреи да ги завождатъ сами прѣдъ старѣйшины-тъ на градъ-тъ и да рекатъ:

"Тоя нашъ сынъ е упоритъ и непокорливъ: не слуша гласъ-тъ ни: роскошенъ е и п'яница: И тогазъ вси чы-тъ челоуѣци отъ градъ-тъ му да го убійтъ съ каміе и да умре: И да отмахнешъ зло-то отъ срѣдъ си." Втор. 21; 20, 21.

За священници-тъ и Левиты-тъ самъ Господъ говори Аарону и рече:

"Вино и сикеръ да не пиете ты, и сынове-тъ ти съ тебе, когато влѣзете въ скиній-тъ на събрание-то за да не умерете, това ще бѣде вѣчно узаконеніе въ родове-тъ ви." Лев. 10; 9.

На Самсоновъ-тъ майкъ заповѣдано бы отъ Ангела Господня така: "Сега прочее пази ся да не пиешъ вино или сикеръ." Сжд. 13; 4.

Малко да ся увѣривашъ на оногози кой-то хвали вси чы-тъ, помалко на оногози който укорява вси чы-тъ, и най малко на оногози който не ще да знае за никого.

*) Черны стѣкла които събиратъ двѣ омы и полъ спѣртъ.

ПИСМА ЗА МАЙКИ.

ПИСМО 16.

Истина-та.

Възлюбенная ми сестро!

Нищо по хубаво нѣма на тойзи свѣтъ отъ правъ характеръ. Но колкото за това нужно е голѣмо вниманіе и прилѣжаніе; защото кривота-та като е съгласна съ растлѣніе-то или развратъ-тъ на челоуѣческѣ-тъ природѣ, влѣзва безъ да ѣхъ у-сѣтимъ въ сѣрдца-та си, и много пати пристига до степенъ, който не сме ни мислили. Колцина сѣ които именно къмъ лъжѣ-тъ показуватъ отвращеніе, но пакъ не вардятъ изыскванѣ-тъ искренность въ начини-тъ и въ друженія-та си. Всичко що говорятъ за други-тъ когато ги нѣма, не е никакъ съгласно съ това що говорятъ къмъ тѣхъ въ присѣтствіе-то имъ. И споменуватъ много нѣща, не че именно лъжатъ, но наклонни повече да извърнатъ истинѣ-тъ за своиѣ ползѣ, а свои-тъ си работы всякога прѣдставятъ съ най свѣтлы шарове. А това, ако именно направо ся не нарече лъжа, но пакъ е единъ видъ измама твърдѣ достойна за осѣжденіе, и на това отгорѣ трѣба да имамы голѣмо вниманіе, не само на насъ си, но и на дѣца-та си. Не стига само просто съ устни-тъ си да говоримъ истинѣ-тъ, но трѣба и всичко-то ни поведеніе да бѣде искренно.

И тѣй тѣзи които иматъ надзирателство-то надъ дѣца-та, длѣжни сѣ да считатъ като сѣщественъ и неизмѣненъ свой длѣгъ да ги не лъжатъ никога, за да постигнатъ намѣренія-та си. За да накаратъ на примѣръ дѣте-то да млъкне, да не плаче, не трѣба да раздражнятъ поревки-тъ му съ обричаніе на работы, за които не сѣ увѣрени че ще могатъ да му ги дадѣтъ; нито, за да убѣдятъ болно-то дѣте да не пужднѣ-тъ цѣръ, трѣба да му казуватъ че не е неприятно, когато знаѣтъ противно-то, нито да му ся вричатъ нѣща които нѣматъ намѣреніе да му дадѣтъ. По добръ да кажѣтъ искренно на дѣте-то че наистинѣ цѣръ-тъ е горчивъ, или лютъ, или неприятенъ, но е нужно и трѣба да го не. И ако съ думы ся не убѣди, трѣба да ся принуди съ нѣкое сгодно наказаніе, но никога да ся не излѣже.

Това може бы да ти ся види страшно, дѣто да ся накаже болно дѣте, за да ся принуди да земе цѣръ; но убѣдена съмъ, че който баща или майка бы опытали съ постоянство този способъ, посрѣщнали бы по малко мѣнотіи отъ тѣзи които прибѣгватъ на измама.

Зѣхъ този примѣръ на болно дѣте, защото употребеніе-то на измама ся вижда повече опростително въ това обстоятелство отъ колкото въ друго кое да е. Но и тука прилѣга Апостолово-то изреченіе; “Да не правимъ зло-то, за да дойде добро-то.” (Рим. 3; 3.) И не само това изреченіе, но общо духъ-тъ на всичко-то священо Писаніе ся противи на тѣзи по злѣ честъ твърдѣ много общѣ системѣ. Мнозина обаче никога и не помысляютъ че прѣстъпватъ Христіанско-то правило, ако и съвсѣмъ безъ нуждѣ, и за нищо и никакво лъжатъ всякой день чада-та си! Майка-та крые дрехѣ-тъ си отъ чадо-то си, за да не познае че ще иде на вѣтъ; и ако не може така да го излѣже, безъ да ся свѣни казува му че ще ся върне ей сегычка, когато знае че ще ся бави, може бы и два часа; въ друго обстоятелство за да накара дѣте-то си да млъкне да не плаче, врича му ся нѣщо за което нѣма никакъ на умъ-тъ си да му даде, още по нѣкога и проважда нѣкого на вѣтъ отъ стаѣ-тъ съ причинѣ ужъ да го донесе, безъ да промысли че съ таквось едно поведеніе прави двоенъ грѣхъ, че сама лъже, и по лошо-то отъ това че учи чедо-то, си да лъже. При това приготви за себе си и въ мѣнотіи, и нѣкакъ подчинява себе си на нуждѣ-тъ да прибѣгнува на новы лъжы. А между това чедо-то ѣ, ако и много малко да е, не ся забавя да пригледа и да подражае това поведеніе; и какъ може горка та майка да накаже нѣкога или да поглади чедо-то си за лъжѣ-тъ, на който сама тя е станѣла причина? Не, драга моя сестро; които оправдаватъ тѣзи системѣ за да лъжатъ дѣца-та, подкопаватъ основанія-та на истинѣ-тъ, а слѣдователно и на всякъ другъ добродѣтель.

Рѣкохъ по горѣ че не трѣба да обѣщаваме на дѣца-та това което нѣмамы намѣреніе да имъ дадемъ; наистинѣ голѣмо прѣдпазваніе ся изыскува въ това дѣто да изпълняваме обѣщанія-та си къмъ дѣца-та. Ако на примѣръ кажемъ на дѣте-то че ще му дадемъ нѣщо щомъ свѣр-

ни урокъ-тъ си, ако го свърши всичкии както смы му го опрѣдѣли, по между това сгрѣши въ друго нѣщо, не трѣба да го лишимъ отъ това което смы му обѣщали, но ако е пуждно да го понакажемъ за погрѣшкѣ-тъ му, трѣба да го направимъ иначе, и безъ да прѣстѣпнимъ обѣщанія-та си.

И съ примѣръ-тъ си, възлюблена ми сестро, и съ наставленіе-то си, нека ся стараемъ да направимъ чедо-та си да мразятъ всяко приструваніе, и да разбератъ колко е благородно да говорятъ всякога истинѣ-тъ просто и безъ прѣправяніе; и кога сбъркатъ нѣщо, не само да си казувать право за погрѣшаваніе-то си и да си го казувать свободно и чисто, безъ да правятъ прѣдговори съ извиненія, или да ся мѣчатъ да дигатъ тежкостъ-тъ имъ отъ себе си и да стоварятъ погрѣшкѣ-тъ си на друго. Трѣба още да бждемъ снисходителни колкото за погрѣшкѣ-тъ които ни обадятъ, и така да ги не накаруваме да желѣятъ да крѣпятъ истинѣ-тъ отъ насъ. А колкото погрѣшки може чедо-то ти да стори, тѣ сѣ комай нищо, сравняваны съ обыкновеніе-то на измамѣ-тъ и на лъжѣ-тъ. *)

Наклонность-та да възбудятъ смяяваніе и почудваніе докарва мнозина да прѣувеличаватъ работы-тъ, и слѣдователно явно да лъжатъ. А за да запрѣваримъ въ чада-та си употрѣбеніе-то на *прѣувеличеніе*, добро е да имамы обычай да искамы отъ тѣхъ подробно и умѣренно изложеніе на това което сѣ видѣли, и кога пригледамы че употрѣбаватъ израженія прѣувеличены, или че не прѣдставятъ нѣща-та въ природны-тъ имъ прѣдѣлы, да имъ напомнимъ тѣзи прѣувеличанія и да имъ прѣдставямы ный работы-тъ както наистинѣ сѣ станѣлы. Има аке нѣкои прѣувеличены израженія толкози

общы, щото прѣстанѣли сѣ вече да се считатъ като прѣувеличенія; но отъ това не сѣ по малко врѣднѣтели, още на противъ, колкото вліяніе-то имъ е тайно, толкозъ сѣ по гибелны: Нѣкое на примѣръ момиче казва, “Убита съмъ, защото обиколихъ днесъ всичкии-тъ свѣтъ.” Колко по право и по добръ щѣше да е ако да речеше просто. “Днесъ съмъ утрудена, защото ходихъ много.” Нѣкое момче прѣдстави много по голѣмы и по свѣтлы, отъ каквыто наистинѣ сѣ, къщѣ-тъ бащинѣ си, имотъ-тъ му и дрѣ; защото мысли че ся възвышава негова-та почестъ на равно съ идеи-тъ, които взематъ челоуѣци-тъ за нѣща-та, съ които той има нѣкое сношеніе. — Никого не оставямъ дѣца-та да ми приказуватъ сѣнища, понеже природна-та имъ наклонность да направятъ други-тъ да ся чудятъ, кара ги въ прѣувеличанія, за които нѣма срѣдство да ги откриемъ и да ги изобличимъ.

Да не оставяшь не пригледано никого прѣувеличеніе-то, защото постепенно стига до явно и безстыдно лъженіе. Дѣте-то ти, да кажемъ, тича къмъ тебе, и выка, “Я вижъ, я вижъ, мамо, колко хыляды лешницы имамъ.” — Не трѣба да го оставишь токо тѣй, но трѣба да му речешъ привѣтливо, “Наистинѣ, ела да ги прѣброимъ; остави хыляды-тъ, нѣмашъ нито сто; Ето само четиридесетъ и два сѣ всички.” Дай му да разбере още колко е желателно и похвално да прѣдстави работы-тъ всякога точно както си сѣ, и да нѣмашъ сумнѣніе че съ твърдость и постоянство, и съ Божіе благословеніе, ще направишь добро и полезно впечатлѣніе на чадо-то си.

Повтарямъ да кажъ, любе на сестро, *примѣръ-тъ ни трѣба да е согласенъ съ наставленія-та ни*. Ако ный не пазимъ като свято нѣщо истинѣ-тъ въ всичко-то ѣ пространство, тутакси чада-та ни ще го забѣлѣжатъ, и този лоній-тъ нашъ примѣръ ще има повече силѣ къмъ развращеніе-то имъ нежели добры-тъ ны наставленія къмъ поправление-то имъ.

Смѣхъ да приложъ още едно забѣлѣжаніе достойно, както мыслиъ, за голѣмо вниманіе; сирѣчь че твърдѣ редко трѣба да искамы отъ дѣца-та си да ни ся врекѣтъ или обѣщаѣтъ за нѣщо. Дѣца-та лесно ся научаватъ да прѣзиратъ истинѣ-тъ, ако ся научатъ да прѣстѣпватъ

*) Колко силно Св. Писаніе, и отъ Ветхый и отъ Новый Заветъ, осѣжда лъжѣ-тъ, и колко страшно прѣдстави слѣдствія-та ѣ! — “Никой да не излѣже близній-тъ си” Лев. 19; 11. — “Пази языкъ-тъ си отъ зло, и устны-тъ си отъ лъсто говореніе.” Псал. 34; 13. — “Отхвърѣте лъжѣ-тъ и всякой съ близняго си говорѣте истинѣ.” Ефе. 4; 25. — “Лъжливы-тъ устны сѣ мръзость Господу, а които ся докарватъ съ истинѣ прѣсти сѣ нему,” Прит. 12; 22. — “Діаволъ-тъ е лъжъ.” Іоан. 8; 14, 15. — “Всички-тъ лъжци, ще иматъ своѣ-тъ часть въ езеро-то което гори съ огнь и жупель,” Отк. 21; 8, 27. 22; 15 и др. — Но при всичко това мнозина гледатъ на лъжѣ-тъ като на малѣкъ и опростителенъ недостатокъ, или ѣж и оправдавать!

думъ-тъ си. Много родители казватъ на чадо-то си, когато има голѣмо желаніе да земе нѣщо. “Добрѣ, ще ти го дамъ, но трѣба да ми кажешъ че не ти ся вижда добрѣ дѣто си безчинно, и да ми ся обѣщаешъ че отъ сега на татакъ ще бѣдешъ мирно дѣте.” А дѣте-то тутакси отговаря: “Обѣщавамъ ся никога да не бѣдѣ вече немирно” — думы които нищо не значатъ, понеже вѣроятно е че дѣте-то нито е поскърбѣло за това което е сторило, нито е рѣшило да не струва вече таквызъ безчинія, но само гледа да земе онова нѣщо което му ся дава. Вмѣсто да ищемъ обѣщанія когато дѣца-та сѣ готовы да ни ги даждъ, нека имъ прѣдставямы повече че не е толкозъ лесно, колкото мислятъ, да изпълнятъ обѣщанія-та си, които сѣ толкозъ присърдце правятъ, и че, ако прѣстъпятъ думы-тъ си, ще изгубятъ довѣріе-то на пріятели-тъ си, които не ще могатъ да ги вѣрватъ за напрѣдъ.

Бѣди ми здрава.

Иринка.

ДОБРЫЙ-ТЪ ПАСТЫРЬ.

1. Трѣба да знае какъ ся пасе стадо. Тая е прва и главна длѣжность на духовный пастырь. Никое стадо не може ся огой ако не ся пасе искусно и редовно. Слѣдователно добрый-тъ пастырь трѣба да разбира и да приготвя тѣзи духовны храны. Трѣба да ги храни съ поученія, не съ философскы или книжевны мечтанія — защото тѣ сѣ само коры. По трѣба да гледа да ги храни съсъ Слово-то Божіе. Библия-та е голѣмо-то съкровище отъ дѣто трѣба да черпе поученія-та си. Не е нужно да имъ угождава съ риторикъ, или логикъ, или поетическы красоты. Това не дава никакъ духовнѣ храна. *Истина-та* е която просвѣщава и поучава. И то не всяка истина, но само Божія-та истина — онѣзи истинны които умудряватъ чловѣка за спасеніе. Слѣдователно онзи е най добрый пастырь, който най добрѣ сполучва да съобщава на слушатели-тъ си душеполезны наставленія.

2. Трѣба да ся занимава за агнета-та си искусно и съсъ симпатіѣ. Тѣ сѣ надежда-та и сѣщественна-та часть на всяко стадо. Заради това всякой добръ пастырь има особенѣ грижѣ за агнета-та си. Ако

тѣ ся прѣзиратъ и разгубватъ, стадо-то скоро изгинува. Прочее, агнета-та трѣба да ся пристояватъ съ най нѣжно-то за тѣхъ грижаніе.

3. Слабы-тъ и болнавы-тъ да ся не оставятъ на странѣ, но да ги прѣгледва пастырь-тъ даже съ по голѣмѣ грижѣ отъ колкото здравы-тъ. Такыва ся намирагъ въ всяко стадо. Пастырь-тъ трѣба да бѣде твърдѣ внимателенъ на това, и щомъ съзрѣ нѣкоя болестъ трѣба тутакси да употреби пужный-тъ цѣръ за да прѣдвари лошы-тъ сетнины.

4. Трѣба да ся грижи за загубены-тъ и мършавы-тъ: Да ся търсятъ и по планины-тъ и въ пустыни-тъ и да ся намѣруватъ тѣзи които бы ся отлѣчили и загубили.

5. Съ мѣжество и вѣрность трѣба да защищава стадо-то отъ всяко нападеніе, защото всяко стадо е обыколено отъ вълцы хыщницы, които по нѣкогашъ дързнуватъ да прѣскачатъ даже и въ кошарѣ-тъ. А най важно-то е че тѣ идѣтъ въ овчи кожи, за туй трѣба по внимателно нагледваніе и пазеніе отъ тѣзи опасность. Никой добытъкъ не е толкова изложенъ на опасность и безсиленъ да противостои на неприятели-тъ си колкото страхливата и проста-та овца. За туй овчарѣ трѣба да е внимателенъ и мѣжественъ. И горко на туй стадо което пастырь-тъ му го оставя и бѣга когато види че вълкъ-тъ приближава. Добрый-тъ пастырь трѣба не само да посрѣща неустрашимо лвъ-тъ и мечкъ-тъ, но трѣба даже и животъ-тъ си да положи въ защитѣ на стадо-то си.

6. Добрый-тъ пастырь познава стадо-то си едно по едно. Той ги зове на име. Той познава овцы-тъ си, и тѣ го познаватъ и го слѣдуватъ.

7. Той е примѣръ на стадо-то, той върви напѣдъ и ги прѣдвожда. Тѣ не само го слушатъ и ся покоряватъ на гласъ-тъ му, но и пазятъ стѣпки-тъ му. Слѣдователно той трѣба да внимава въ пѣтеки-тъ си за да заведе стадо-то си безопасно въ зелены-тъ пасища и близу до тихы-тъ воды.

Какъ ди стане нѣкой мудръ. Знаи нѣвѣжество-то си, и не ся срамувай да учиши отъ когото и да е. Проси отъ Бога.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ХУБАВЫЙ ДОМЪ.

1

Има хубавъ домъ за тебъ, брате;
 Ей, хубавъ домъ за тебъ,
 Въ онъжъ земѣ на радость-тѣ,
 Тамъ, брате, е домъ за тебъ.

2

Има хубавъ покой за тебъ, брате,
 Покой, покой за тебъ,
 Въ обители приготовлены,
 Тамъ, брате, покой за тебъ.

3

Има хубавъ вѣнецъ за тебъ, брате;
 Вѣнецъ, вѣнецъ за тебъ,
 Подиръ бой-тъ и подвигъ-тъ
 Спасъ твой ще даде на тебъ.

4

Има хубавъ хитонъ за тебъ, брате,
 Хитонъ, хитонъ за тебъ
 Виссонъ е бѣлъ, и чистъ и цѣлъ,
 Одѣжда свѣтла за тебъ.

5

Да ли търсишь ты онай домъ брате?
 Прѣславный домъ Христовъ,
 Въ онъжъ земѣ на радость-тѣ,
 Тамъ дѣто е все любовь.

ПОБУЖДЕНИЕ КЪМЪ СЯТОСТЬ.

Искупный-тъ чръзъ кръвъ-тъ на Сына
 Божія трѣбува да е чистъ.— Наслѣдникъ-
 тъ на вѣчный животъ трѣбува да е святъ.—
 Той комуто слугувать небесни духове,
 който слѣдъ малко врѣме (той не знае
 колко малко) има да бѣде прѣселенъ въ
 сѣщо-то небе, трѣбува да е святъ.—

Слугувать ли на мене ангели? То азъ
 трѣбува да ся докарвамъ достойно за тѣ-
 хно-то съдружество. Ще отидѣ ли азъ
 да живѣхъ наедно съ ангелы? То трѣбува
 да съмъ чистъ. Тѣзи мои нозѣ ще ходятъ
 ли скоро по небесный-тъ дворъ? Тойзи мой
 языкъ скоро ли ще ся съедини съ небе-
 сны-тъ сѣщества да славослови Бога?
 Тѣзи мои очи скоро ли ще гледать прѣ-
 столъ-тъ на вѣчнѣ тѣ славѣ, и възнесе-
 ный-тъ Спаситель?—То трѣбува тѣзи
 мои нозѣ, и очи, и устны да сѣ святы.
 Трѣбува да съмъ умрѣлъ за тойзи свѣтъ,
 и да съмъ живъ за небе-то.

КАКЪ ДА ПОЛУЧИМЪ УТѢШЕНІЕ.

Търси святость повече отъ утѣшеніе.
 Не че утѣшеніе-то е маловажно нѣщо, но
 защото постоянно-то и дълговрѣменно у-
 тѣшеніе е повече слѣдствие и плодъ ча
 святость а не неинъ прѣдтеча. Зато който
 търси само утѣшеніе ще го изгуби. Но
 търси и получвай святость-тъ, и тогазъ
 непрѣмѣнно ще слѣдува и утѣшеніе-то.
 Не думамъ че ще има изстѣпительнѣ ра-
 достъ, но, че ще има слѣдствие единъ и-
 стиненъ, твърдъ и трающъ миръ както
 топлина-та е слѣдствие на слънчевы-тъ
 зари. Който е святъ трѣбува и честитъ
 да е.

Да отдава нѣкой добро за зло е дѣло
 Божіе; да отдава добро за добро е — че-
 ловѣческо; да отдава зло за зло е — звѣр-
 ско, а да отдава зло за добро е — діаволско.

Най голѣма-та ни работа въ тойзи свѣтъ
 е да ся приготвимъ за онзи.

ПЫТАНІЯ ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

- 24 Каквы бѣхъ първы-тъ дрехы на А-
 дама и на Евѣ?
 25 Кой изнаири музикални орждія?
 26 Кой първъ живѣше въ шатъры?
 27 Кой ся напомнюва първъ че е зѣлъ
 двѣ жены?

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНІЯ-ТА ВЪ 2-й БРОЙ.

- 20 Быт. 3; 15. "То ще ти смаже гла-
 вѣ-тъ." то есть, Сѣме-то на женѣ-тъ,
 Христосъ ще съкруши силѣ-тъ на
 змѣѣ-тъ, сатанѣ.
 21 Быт. 4; 3, 4.
 22 Защото Авель имаше вѣрѣ, а Канъ
 нѣмаше. Евр. 11; 4.
 23 Намѣрвамы. Видѣ Быт. 49; 10.

 Умолявать ся настоятели-тъ ни да
 побързатъ да ни съобщатъ по колко листове
 да имъ прашама за третѣхъ години отъ Зорни-
 цѣ-тъ, защото като не сме пріели отговоръ
 отъ всички не знаемъ да прашама ли и по
 колко листа; които не ся отговорятъ до из-
 лизаніе-то на 4-й брой не ще имъ ся испро-
 води.

Притежатель на вѣстника и на печатницѣ-тъ
 А. Минасіанъ, у Джамлѣ-ханъ.